

ПУТНИЧКИ ПРОМЕТ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Ради правилног и једнообразног поступања овим објашњењем ближе указујемо на начин спровођења одговарајућег царинског поступка у путничком промету са иностранством.

1. ДЕФИНИЦИЈЕ

У примени овог објашњења појмови имају следеће значење:

„путник“ у смислу чл. 189. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом је:

при уносу - свако лице које привремено долази у царинско подручје Републике Србије, у којем нема уобичајено боравиште - свако лице које је привремено боравило у иностранству и враћа се у царинско подручје Републике Србије, где има уобичајено боравиште

при износу - свако лице које привремено напушта царинско подручје Републике Србије, у којем има уобичајено боравиште - свако лице које након привременог боравка напушта царинско подручје Републике Србије, у којем је привремено боравило и где нема уобичајено боравиште

Путницима при уносу робе не сматрају се лица (најчешће пешаци) који одлазе у међупростор на граничном прелазу (не улазе у царинско подручје друге земље) и враћају се са робом купљеном у продавницама које имају дозволу за рад у међупростору (ове продавнице намењене су куповини од стране путника који одлазе у иностранство). Наиме, напред наведено се у смислу важећих прописа не сматра путовањем у иностранство, сходно чему се и ова лица не могу сматрати путницима, па с тим у вези немају право увоза у складу са одредбама Закона о спољнотрговинском пословању.

„**предмети домаћинства**“ - су предмети за сопствену употребу, односно сви предмети намењени задовољењу сопствених потреба и потреба домаћинства, под условом да немају комерцијални карактер

„**роба некомерцијалног карактера**“ - је роба која се повремено увози, а намењена је искључиво сопственим потребама путника, његове породице или за поклоне, чији карактер и количина упућују да се не ради о роби која има комерцијални карактер

„**лични пртљаг**“ - лични пртљаг путника чине сви предмети (некомерцијалног карактера) које путник носи са собом, а служе му док је на путовању, нпр. одећа, обућа, разни технички уређаји, спортски реквизити, предмети за одржавање личне хигијене, лек за уобичајену терапију и други предмети за личну употребу.

Количина ових предмета зависи од сврхе путовања, пола, занимања путника, годишњег доба и других околности увези са конкретним путовањем. Као предмети личног пртљага сматрају се и: дуван и дувански производи - 200 цигарета или 50 цигара или 100 цигарилоса (цигаре тежине до 3g по комаду) или 250 гр дувана за пушење или укупно 250 грама од свих ових производа, алкохол и алкохолна пића - 1 литар жестоког алкохолног пића, са уделом алкохола преко 22%, или 1 литар алкохолног пића са уделом алкохола 22% и мање, пенушава и ликерска вина 1 литар, остала вина до 2 литре или одговарајућа количина у комбинацији наведених пића, 1 парфем и 1 тоалетна вода (путници млађи од 18 година не могу уносити/износити алкохолна пића и дуванске производе).

У смислу члана 2. Закона о девизном пословању:

„нерезиденти-физичка лица“ су:

- страни држављани са пребивалиштем у иностранству (укључујући дипломатско-конзуларне представнике страних земаља у нашој земљи и чланове њихових породица) и домаћи држављани који на основу дозволе за боравак, односно радне визе бораве у иностранству дуже од годину дана

„резиденти-физичка лица“ су:

- домаћи држављани са пребивалиштем у Републици Србији (укључујући дипломатско-конзуларне представнике наше земље и иностранству и чланове њихових породица) и страни држављани који на основу дозволе за боравак, односно радне визе бораве у Републици Србији дуже од годину дана

2. ПРИВРЕМЕНИ УНОС/ИЗНОС РОБЕ У ПУТНИЧКОМ ПРОМЕТУ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Путници (свако лице које привремено долази у царинско подручје Републике Србије, у којем нема уобичајено боравиште) у нашу земљу могу привремено унети, а путници (свако лице које након привременог боравака напушта царинско подручје Републике Србије, у којем је привремено боравило и где нема уобичајено боравиште) могу привремено изнети из наше земље предмете за личне потребе који су им потребни за време путовања и за спортске сврхе, као и превозна средства из члана 323.-328. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом, за које је предвиђена могућност усменог декларисања. Сходно члану 330. Уредбе лични предмети су сви предмети, нови или коришћени, који су путнику потребни за личну употребу током путовања, узимајући у обзир све околности путовања, али искључујући робу комерцијалног карактера. Списак предмета за личне потребе и спортске сврхе (на коју робу се сходно члану 353. Уредбе о царински дозвољеном

поступању с робом може одобрити привремени увоз уз потпуно ослобођење од плаћања увозних дажбина) прецизиран је Прилогом Б.6 уз Анексе Конвенције о привременом увозу (Личне ствари путника и роба увезена за спортске потребе), који се налази у прилогу. Унос/износ робе за личне потребе и спортске сврхе обавља се на граничном прелазу, усменим декларисањем, без посебне царинске процедуре. Изузетно, када путник захтева, може попунити Образац за привремени увоз/извоз (Прилог усменој декларацији за привремени увоз/извоз), у даљем тексту: Образац, који се налази у прилогу. У том случају путник попуњава Образац у два примерка, царински службеник га савује са робом, оверава потписом и печатом, један примерак враћа путнику, а други примерак задржава у евиденцији. Приликом поновног уноса, односно износа робе по Обрасцу, путник је дужан исти презентовати царинском раднику како би се утврдила истовестност привремено унете/изнете робе. Уколико путник током боравка на нашем царинском подручју жели коначно да оцарини све или део предмета за личну употребу и спортске сврхе, које је при уласку у Републику Србију пријавио да привремено уноси по Обрасцу, потребно је да се обрати надлежној царинарници ради спровођења царинског поступка стављања робе у слободан промет, са позивом на Образац, у којем поступку ће надлежна царинарница за ту робу одобрити подношење сажете декларације, а након тога и декларације за спровођење царинског поступка стављања робе у слободан промет. Ако је по Обрасцу оцарињен само део привремено унетих предмета за личне потребе и спортске сврхе, царински службеник ће на Образац ставити забелешку: „Роба под редним бројем:.....оцарињена по ЈЦИ број:.....од.....године“, затим ће потписом и печатом оверити Образац, један примерак вратити путнику ради раздужења привремено унетих ствари код граничне царинске испоставе при изласку из земље, а копију ће задржати уз ЈЦИ.

Превозна средства привремено се могу увести уз потпуно ослобођење од плаћања увозних дажбина и то на начин и под условима прописаним одредбама члана 323.-328. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом, а за која је сходно члану 182. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом предвиђена могућност усменог декларисања (за моторна возила се не попуњава Образац за привремени увоз/извоз (Прилог усменој декларацији за привремени увоз/извоз). Сходно томе, страни држављани и домаћи држављани, који у иностранству имају одобрено привремено боравање до 6 месеци, могу доћи у нашу земљу са возилом регистрованим у иностранству и користити га у приватне сврхе за време док трају разлози њиховог боравка у нашој земљи (годишњи одмор, посета породици и др.), након чега су дужни то возило да извезу приликом напуштања царинског подручја наше земље. Ова возила могу остати на нашој територији, са или без прекида, шест месеци за сваки период од дванаест месеци (Конвенција о привременом увозу, Прилог Ц, члан 9.).

НАПОМЕНА: Изузетно, када су предмети за личну употребу, роба увезена за спортске потребе или превозна средства пријављени усмено или неком другом радњом из члана 186. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом за поступак привременог увоза, а ако се ради о високом износу увозних дажбина (ако постоји могућност настанка високог царинског дуга) или када постоји озбиљан ризик, царински орган може захтевати подношење писмене декларације (члан 346. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом).

Примера ради, када путник пријави да привремено увози моторни чамац, мање вредности, царински орган ће прихватити усмену декларацију или ће се сматрати да је роба пријављена за поступак привременог увоза неком од радњи из члана 186. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом. Међутим, када је реч о привременом увозу предмета за личну употребу или спортске потребе, нпр. путник жели привремено да увезе јахту велике вредности, царински орган у том случају поступиће сходно члану 346. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом и захтевати подношење писмене декларације у сврху одобрења поступка привременог увоза.

3. ЦАРИЊЕЊЕ У ПУТНИЧКОМ ПРОМЕТУ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Спровођење царинског поступка у путничком промету са иностранством регулисано је Царинским законом и Уредбом о царински дозвољеном поступању с робом. Одредбама члана 107. Царинског закона прописано је да се роба коју путник уноси из иностранства, која нема комерцијални карактер и намењена је коришћењу за сопствене потребе, односно потребе домаћинства, а чија вредност не прелази 3.000 евра у динарској противвредности, може царинити у тзв. „скраћеном поступку“, на граничном прелазу, уз примену јединствене царинске стопе у висини од 10% (плус ПДВ). За робу која је оцарињена у тзв. „скраћеном поступку“ овлашћени царински службеник попуњава Обрачун увозних дажбина (тзв. ЦПД), са тачним трговачким називом робе која је предмет царињења. Путник се изјашњава да ли је сагласан са налазом овлашћеног царинског службеника у погледу количине, врсте, каквоће робе и утврђене царинске вредности робе, као и у погледу износа увозних дажбина. Ако се путник сагласи са налазом овлашћеног царинског службеника, по извршеном плаћању увозних дажбина, овлашћени царински службеник предаће путнику оверени примерак Обрачуна увозних дажбина и ставити му робу на располагање. Уколико се путник не сагласи са налазом овлашћеног царинског службеника или не плати јупан износ увозних дажбина, дужан је да царинском органу поднесе декларацију за транзит робе до надлежне царинарнице код које ће се спровести редован царински поступак.

Такође, путник може да захтева (без обзира на вредност робе коју уноси, тј. без обзира да ли је та вредност до 3.000 или преко 3.000 евра) да се роба (или део робе)

царини по стопи прописаној Царинском тарифом, што у том случају подразумева спровођење редовног царинског поступка (подношење царинске декларације и окончање царинског поступка у надлежној царинарници). Напомена: Спровођење одговарајућег царинског поступка у смислу члана 107. Царинског закона представља поједностављену форму, тзв. „скраћени поступак“, са циљем бржег окончања одређеног поступка над робом која се у складу са наведеном законском одредбом може царинити у таквом поступку, уз примену јединствене царинске стопе. „Скраћени поступак“ није обавезан јер путник увек може да захтева да се царинење робе, коју носи са собом и чија вредност не прелази вредност од 3.000 евра, спроведе у редовном царинском поступку (подношењем писмене царинске декларације), по стопи која је прописана Царинском тарифом.

Имајући у виду наведено, као и споразуме о слободној трговини закључене између наше земље и ЕУ, као и великог броја других земаља које нису чланице ЕУ, у складу са којима се при спровођењу одговарајућег царинског поступка примењују повлашћене царинске стопе на робу са пореклом из тих земаља, и чињеницу да примена одговарајућег споразума о слободној трговини подразумева да роба која се декларише као роба са пореклом мора бити правилно сврстана у одговарајући тарифни број (који податак се при царинењу у „скраћеном поступку“, у путничком промету, не уноси у Обрачун увозних дажбина-ЦПД), да се за исту поднеси одговарајући доказ о пореклу (изјава, фактура, ЕУР 1...), физичка лица која робу уносе у путничком промету (примају у пошिल्кама) и за коју захтевају спровођење царинског поступка уз примену одредаба одређеног споразума о слободној трговини, исти могу спровести искључиво у редовном поступку, уз подношење царинске декларације, уз коју су дужни да приложе и захтевани доказ о пореклу робе, у складу са одредбама конкретног споразума.

4. ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПЛАЋАЊА УВОЗНИХ ДАЖБИНА У ПУТНИЧКОМ ПРОМЕТУ

Путници који долазе из иностранства ослобођени су од плаћања увозних дажбина на лични пртљаг, независно од тога да ли лични пртљаг носе са собом или су га дали на превоз возару. Уколико је путник лични пртљаг дао на превоз другим превозним средством, на захтев царинског органа подноси се одговарајући доказ да се ради о његовом личном пртљагу.

Напомена: Начин контроле ручног и предатог пртљага путника, који пугују у ваздухоплову или пловилу, утврђен је одредбама члана 152.-157. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом. За робу која чини лични пртљаг путника, која се превози у железничком саобраћају без присуства путника, а за коју је прописана могућност усменог декларисања код надлежне царинарнице, употребљава се царинска декларација за регистровани пртљаг, поднета на обрасцу

који је дат у Прилогу 23 Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом (члан. 186. став 2. Уредбе).

Поред предмета личног пртљага домаћи путници су ослобођени од плаћања увозних дажбина на предмете које уносе из иностранства (некомерцијалног карактера, намењених употреби за сопствене потребе, чланова породице, потреба домаћинства и сл.), а чија вредност не прелази 100 евра у динарској противвредности.

Роба која није дељива није обухваћена овом повластицом.

Пример: Уколико путник уноси телевизор чија вредност износи 500 евра, у динарској противвредности, не може се извршити подела вредности те робе па да се на вредност до 100 евра, у динарској противвредности, роба ослободи од плаћања увозних дажбина, а да се увозне дажбине обрачунају и наплате на вредност робе од 400 евра, у динарској противвредности. У овом случају увозне дажбине плаћају се на целокупну вредност робе, тј. на вредност од 500 евра, у динарској противвредности. Такође, не може се сабирати повластица више путника при увозу једног предмета.

Пример: Уколико пет путника у једном возилу тражи да за један телевизор, вредности 500 евра, у динарској противвредности, буду ослобођени од плаћања увозних дажбина, из разлога што свако од њих има право на царинску повластицу за робу коју поред личног пртљага уноси из иностранства до вредности од 100 евра, у динарској противвредности, поступак уз ослобођење од плаћања увозних дажбина не може се одобрити јер се повластица по овом основу односи на сваког путника појединачно, односно за робу коју сваки путник појединачно носи са собом. Сходно томе, у конкретном случају увозне дажбине наплатиће се на укупну вредност телевизора, тј. на вредност од 500 евра, у динарској противвредности.

5. УНОС/ИЗНОС ХРАНЕ У ПУТНИЧКОМ ПРОМЕТУ

Путник са собом може уносити/износити храну у разумној количини, која упућује да се ради о количини намењеној сопственим потребама, као и чланова породице, односно потребама домаћинства, а која је фабрички упакована и са декларациојом произвођача.

Напомена: Када је реч храни животињског порекла, која се уноси у земљу, иста мора да испуњава услове из чл. 122. став 3. Закона о ветеринарству. Наиме, Одредбе наведеног члана не односе се на храну животињског порекла која чини део путничког личног пртљага намењеног личној потрошњи под условом да долази из држава из којих није забрањен увоз или транзит и да укупна маса не прелази 1 кг.

6. НЕКОМЕРЦИЈАЛНО КРЕТАЊЕ КУЋНИХ ЉУБИМАЦА ПРЕКО ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ

Некомерцијално кретање кућних љубимаца преко државне границе врши се у складу са одредбама „Правилника о условима за некомерцијално кретање кућних љубимаца за које није потребно решење за увоз и транзит, као и о изгледу и садржини обрасца уверења (сертификата) за те пошиљке“.

Некомерцијално кретање кућних љубимаца јесте свако премештање кућних љубимаца које нема за циљ продају или промену власништва кућног љубимца.

При некомерцијалном кретању кућних љубимаца морају бити испуњени услови из наведеног Правилника (да их прати одговарајућа документација о здравственој исправности и др.).

7. УНОС МАЛИХ КОЛИЧИНА БИЉА И БИЉНИХ ПРОИЗВОДА ЗА КОЈЕ НИЈЕ ОБАВЕЗАН ФИТОСАНИТАРНИ ПРЕГЛЕД

Сходно одредбама „Правилника о начину и условима за увоз малих количина биља, биљних производа и прописаних објеката и о одређивању малих количина за поједине врсте биља и биљних производа“, физичка лица у пугничком (као и поштанском) промету могу унети мале количине биља и биљних производа, без обавезе вршења фитосанитарног прегледа, под условом да:

- су пореклом из европских земаља
- се користе у неиндустријске и некомерцијалне сврхе или да се користе за конзумацију током путовања, односно ако се уносе у количинама прописаним наведеним правилником
- нема опасности од ширења штетних организама

Чланом 4. наведеног правилника мале количине биља и биљних производа су (за које при унос у није потребно вршити фитосанитарни преглед):

1. до пет килограма плодова свежег воћа и поврћа (искључујући кртоле кромпира)
2. један букет или венац од резаног цвећа и делова биља
3. до 100 грама или до пет паковања семена цвећа и поврћа у оригиналном паковању
4. до три килограма лужовица и гомоља украсног биља
5. до три собне биљке и лончанице (искључујући бонсаи)
6. до десет балконских биљака и неодрвењених украсних грмова

Уколико физичко лице преноси (уноси/износи) преко границе, за сопствене потребе, примерак угрожене и заштићене врсте флоре (чији промет је регулисан одредбама СИТЕС конвенције и националним прописима) при износу на увид мора поднети СИТЕС дозволу (или дозволу за извоз у виду решења за домаће врсте) коју у ту сврху издаје министарство надлежно за заштиту животне средине, а при унос, поред СИТЕС дозволе за увоз коју издаје министарство надлежно за заштиту животне средине, мора имати и извозну СИТЕС дозволу коју је издао надлежни управни орган земље из које се биљка износи. За унос врста које се налазе на списковима строго заштићених и заштићених врста у Републици Србији (домаће врсте), није потребна дозвола за увоз, већ се приликом уноса, на граничном прелазу попуњава образац „Обавештења о увозу“.

8. УНОС/ИЗНОС ОРУЖЈА У ПУТНИЧКОМ ПРОМЕТУ

Физичка лица не могу уносити/износити оружје у Републику Србију, односно из Републике Србије, осим у ситуацијама када за то поседују дозволу надлежног органа - Министарства трговине, туризма и телекомуникација, а сходно Одлуци о одређивању робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одређених исправа. Без претходног прибављања дозволе од стране надлежног органа физичка лица у нашу земљу могу привремено унети оружје и муницију (ловачко и спортско оружје, у одговарајућој количини) када долазе у организовани лов и то у организацији Ловачког савеза Србије или друге за то овлашћене организације у нашој земљи, као и ради учествовања на спортској манифестацији у организацији надлежног органа или организације. При уносу одговарајуће количине оружја и муниције физичка лица робу усмено пријављују и презентују доказ да се роба привремено уноси у сврхе организованог лова (позивно писмо организатора лова), односно одржавања спортске манифестације (доказ о одржавању такве врсте манифестације). Ради лакшег утврђивања истоветности робе при изласку из земље, детаље о роби (оружју и муницији) путник при уласку у земљу уписује у Образац за привремени увоз/извоз (Прилог усменој декларацији за привремени увоз/извоз), овлашћени царински службеник срањује Образац са робом, потписује га, оверава и враћа путнику. Без претходног прибављања дозволе од стране надлежног органа физичка лица из наше земље могу привремено изнети оружје и муницију (у одговарајућој количини) само када одлазе у организовани лов у иностранство и то у организацији Ловачког савеза неке земље у којој се лов организује или друге за то овлашћене организације у иностранству, као и ради учествовања на спортској манифестацији у организацији надлежног органа или организације у иностранству. При износу одговарајуће количине оружја и муниције физичка лица робу усмено пријављују и презентују доказ да се роба привремено износи у сврхе организованог лова у иностранству (позивно писмо организатора

лова), односно одржавања спортске манифестације у иностранству (доказ о одржавању такве врсте манифестације). Ради лакшег утврђивања истоветности робе при повратку у земљу, детаљи о роби (оружју и муницији) путник при изласку из земље уписује у Образац за привремени увоз/извоз (Прилог усменој декларацији за привремени увоз/извоз), овлашћени царински службеник срањује Образац са робом, потписује га оверава и враћа путнику. Приликом поновног уноса/износа (ловачког и спортског) оружја и муниције на увид царинском органу подноси се претходно попуњен и оверен Образац за привремени увоз/извоз (Прилог усменој декларацији за привремени увоз/извоз), који царински службеник срањује са робом која се поново уноси/износи и оверава потписом и печатом.

Напомена: У поступку уноса/износа ловачког и спортског оружја у и из Републике Србије примењују се одредебе члана 33. и 34. Закона о оружју и муницији.

9. УНОС/ИЗНОС ЛЕКОВА ЗА ЛИЧНУ УПОТРЕБУ

Физичко лице као део личног пртљага може уносити/износити лекове за личну употребу, у количини која је неопходна за уобичајену терапију и то у складу са одредбама члана 143. Закона о лековима и медицинским средствима.

Наиме, чланом 143. напред наведеног закона прописано је да приликом уноса у нашу земљу, односно износа из наше земље, лице може да носи са собом само оне количине лекова које су му потребне за личну употребу или за употребу код животиње која путује са њим, у количини која не може бити већа од шестомесечне потребе у току календарске године, а зависно од природе и дужине болести, коју има он или животиња која путује са њим. Том приликом лице је дужно да царинском органу покаже на увид одобрење надлежног министарства (које се издаје на основу мишљења изабраног лекара) за уношење, односно изношење лекова за личне потребе.

Напред наведено не примењује се у ситуацијама када лице уноси у земљу, односно износи из земље, лек за личну употребу, у количини која не може бити већа од количине која му је потребна за 15 дана.

Такође, чланом 143. наведеног закона прописано је и да у случају да лице које улази у земљу или из ње излази носи са собом лекове који садрже опојне дроге, односно психотропне супстанце, примењују се одредбе закона којим се уређују у опојне дроге и психотропне супстанце.

Сходно напред наведеном, као и одредбама члана 35. и члана 52. Закона о психоактивним контролисаним супстанцама, уколико се уносе/износе лекови за уобичајену терапију, који садрже психоактивне контролисане супстанце, и уколико је њихова количина већа од једног паковања које садржи највише до 30 појединачних доза, путник је дужан да на захтев царинског радника покаже доказ о неопходности коришћења такве врсте лекова у сврху терапије (мишљење лекара, односно лекарски рецепт).

Напред наведено примењује се и ако лице уноси, односно износи лек за потребе малолетних чланова породице.

10. ИЗНОС ПРЕДМЕТА ОД КУЛТУРНОГ, УМЕТНИЧКОГ И ИСТОРИЈСКОГ ЗНАЧАЈА

Приликом износа из наше земље предмета од културног, уметничког и историјског значаја, или ако је реч о износу културног добра, у количини која нема комерцијални карактер и намењена је сопственим потребама путника, неопходно је да путник поседује одговарајућу дозволу надлежног органа и то:

- дозволу за износ предмета културног, уметничког и историјског значаја (добра која уживају претходну заштиту) издаје Републички завод за заштиту споменика културе (осим за публикације) и Народна библиотека Србије (за публикације). Дозволу за извоз наведених предмета (добара) са подручја АП Војводине издаје Покрајински секретаријат за културу.

- дозволу за привремени износ или трајни извоз културних добара (а не добара која уживају претходну заштиту), са целе територије наше земље, издаје министарство надлежно за послове културе (министарство надлежно за послове културе Републике Србије).

У поступку износа наведених предмета од стране физичких лица у путничком промету, у количини која нема комерцијални карактер, а за које поседују дозволу/решење за износ, коју је издао надлежни орган (на начин како је напред наведено), царински орган извршиће увид у поднету дозволу/решење, оверити га потписом и печатом (оригинал вратити странци, копију задржати ради интерне евиденције), одобрити износ робе и неће захтевати подношење извозне царинске декларације тј. спровођење редовног царинског поступка.

11. ПРАВО НА ПОВРАЋАЈ ПЛАЋЕНОГ ПДВ

У складу са чланом 24. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ, пореско ослобођење са правом на одбитак претходног ПДВ односи се на промет добара **која путник отпрема у иностранство у личном пртљагу, за некомерцијалне сврхе**, уз истовремену испуњеност прописаних следећих услова:

- путник у Републици нема пребивалиште ни боравиште,
- се добра отпремају пре истека три календарска месеца по истеку календарског месеца у којем је извршен промет добара,
- је укупна вредност испоручених добара **већа од 100 ЕУР**, у динарској противвредности по средњем курсу народне банке Србије, укључујући ПДВ,
- обвезник ПДВ поседује доказе да је путник отпремио добра у иностранство.

Пореско ослобођење не односи се на промет добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе.

Пребивалиштем, односно боравиштем сматра се место уписано у пасошу, личној карти или другом документу који се у складу са законом сматра идентификационом исправом у Републици.

ПДВ који је плаћен као део накнаде за промет добара враћа се путнику, односно другом подносиоцу захтева ако у року од шест месеци од дана издавања рачуна за тај промет достави обвезнику ПДВ доказе да је путник отпремио добра у иностранство.

12. ПРЕНОС ФИЗИЧКИ ПРЕНОСИВИХ СРЕДСТАВА ПЛАЋАЊА ПРЕКО ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ

У поступку преноса физички преносивих средстава плаћања (динара, ефективног страног новца, чекова, хартија од вредности) примењују се одредбе Закона о девизном пословању, као и Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

У складу са одредбама Закона о девизном пословању резиденти и нерезиденти имају следећа права и обавезе:

Нерезидент-физичко лице може:

1. слободно уносити у Републику Србију ефективни страни новац с тим што је дужан да износ већи од 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути, пријави надлежном царинском органу ради добијања потврде о уносу ефективног страног новца који му том приликом издаје царински орган (потврду о уносу ефективног страног новца царински орган издаје на износ изнад 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути);
2. износити из Републике Србије ефективни страни новац до износа од 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути. Уколико истовремено износи у иностранство динаре и ефективни страни новац укупан износ тих средстава не може прећи 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути;
3. износити у иностранство ефективни страни новац у износу већем од 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути, и то:
 - на основу потврде о уносу ефективног страног новца коју му је при уласку у земљу издао надлежни царински орган – до износа назначеног у потврди;
 - на основу потврде банке да је новац који износи из земље подигао са свог девизног рачуна или девизне штедне књижице код банке у Републици Србији – до износа назначеног на тој потврди;
 - на основу потврде мењача да је новац који износи стекао продајом динара добијених претходним коришћењем платне картице у Републици Србији – до износа назначеног на тој потврди.

Наведене потврде царински орган поништава приликом првог изласка из Републике Србије.

3. износити из Републике Србије хартије од вредности које су стечене у складу са прописима;

4. уносити/износити динаре у/из Републике Србије до динарске противвредности

10.000 евра по особи. Изузетно, динари у већем износу од динарске противвредности 10.000 евра по особи могу се уносити у Републику Србију ако су купљени код стране банке и то до износа из потврде те банке коју је дужан при уласку у Републику Србију поднети на увид царинском органу.

Резидент-физичко лице може:

1. слободно уносити у Републику Србију ефективни страни новац с тим што је дужан да износ већи од 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути, пријави надлежном царинском органу,
2. износити из Републике Србије ефективни страни новац или чекове чији укупан износ не прелази 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути. Уколико истовремено износи у иностранство динаре, ефективни страни новац и чекове укупан износ тих средстава не може прећи 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути;
3. износити приликом исељења из Републике Србије ефективни страни новац изнад износа од 10.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути – на основу доказа о исељењу
4. износити из Републике Србије хартије од вредности које су стечене у складу са прописима;
5. уносити/износити динаре у/из Републике Србије до динарске противвредности 10.000 евра по особи. Изузетно, динари у већем износу од динарске противвредности 10.000 евра по особи могу се уносити у Републику Србију ако су купљени код стране банке и то до износа из потврде те банке коју је дужан при уласку у Републику Србију поднети на увид царинском органу.

Унос и износ платних картица је слободан, како од стране нерезидената, тако и резидената-физичких лица.

Сходно одредбама Закона о девизном пословању непријављена средства при изласку из Републике Србије, која прелазе износ од 10.000 евра, царински орган привремено задржава и о томе сачињава Записник о привремено задржаним средствима плаћања и роби у путничком промету са иностранством. Привремено задржана средства депонују се на одговарајући рачун који се води код Народне банке Србије, у рок у од два дана од дана од учињеног прекршаја, даљи поступак води се код надлежних органа у складу са прописима којима је регулисано вођење прекршајног поступка.

Такође, поштујући одредбе **Закона о спречавању прања новца, као и Правилника о пријави преноса физички преносивих средстава плаћања преко државне границе (у даљем тексту: Правилник), који Правилник је у примени почев од 01.01.2018 године**, овим путем указује се на следеће:

Дужност сваког физичког лица је да приликом преласка државне границе (при уласку у земљу и при изласку из земље) пријави надлежном царинском органу физички преносива средства плаћања која том приликом преноси у износу од 10.000 евра или више у динарима или страниј валути.

Правилником су прописани облик и садржина обрасца пријаве преноса физички преносивих средстава плаћања у износу од 10.000 евра или више у динарима или страниј валути преко државне границе (у даљем тексту: Образац пријаве), начин попуњавања и подношења пријаве и начин обавештавања о обавези пријаве преноса за физичка лица која прелазе државну границу.

У смислу наведеног, пријава преноса физички преносивих средстава плаћања преко државне границе подноси се на Обрасцу пријаве, који се састоји од два идентична примерка и упутства за попуњавање Обрасца пријаве који је одштампан уз Правилник и чини његов саставни део.

С тим у вези су и следеће ситуације у смислу правилне примене Закона о спречавању прања новца и Правилника:

1. Ситуација када путник – физичко лице пријављује пренос физички преносивих средстава плаћања у износу од 10.000 евра или више у динарима или иностраној валути преко државне границе

А. Сходно чл. 3. Правилника царински службеник попуњава Образац пријаве путем рачунара, а на основу података и увида у новчана средства које му даје физичко лице које пријављује пренос физички преносивих средстава плаћања.

Ако није у могућности да то учини путем рачунара, царински службеник попуњава Образац пријаве ручно.

Након тога, царински службеник срађује податке из Обрасца пријаве, врши проверу износа новчаних средстава које лице поседује, даје физичком лицу Образац пријаве на увид и потпис, а затим Образац пријаве оверава својим потписом и факсимилом, при чему један примерак задржава за потребе службе, а други примерак даје физичком лицу.

Напомињемо да у овом случају царински службеник у Обрасцу пријаве, у рубрици „за службену употребу/for official use only“ заокружује опцију „не“.

Подаци о пријављеном преносу физички преносивих средстава плаћања преко државне границе достављају се у року од 3 дана од тог преноса Управи за спречавање прања новца. У случају да постоје основи сумње да се у овој ситуацији ради о прању новца или финансирању тероризма надлежни царински орган дужан је да наведе и разлоге за сумњу.

Б. Такође, сходно чл. 3. Правилника, физичко лице које пријављује пренос физички преносивих средстава плаћања преко државне границе може и само да попуни Образац пријаве. У том случају, ово лице попуњава Образац пријаве великим штампаним словима на српском или енглеском језику и потписан предаје царинском службенику.

Након тога, царински службеник срађује податке из Обрасца пријаве, врши проверу износа новчаних средстава које лице поседује, а затим Образац пријаве оверава својим потписом и факсимилом, при чему један примерак задржава за потребе службе, а други примерак даје физичком лицу.

Напомињемо да у овом случају царински службеник у Обрасцу пријаве, у рубрици „за службену употребу/for official use only“ заокружује опцију „не“.

Подаци о пријављеном преносу физички преносивих средстава плаћања преко државне границе достављају се у року од 3 дана од тог преноса Управи за спречавање прања новца. У случају да постоје основи сумње да се у овој ситуацији ради о прању новца или финансирању тероризма надлежни царински орган дужан је да наведе и разлоге за сумњу.

Посебно се указује да ће Образац пријаве, осим што ће бити доступан за попуњавање на граничним прелазима, бити постављен и на веб сајту Управе царина, те и на тај начин постати доступан за попуњавање физичким лицима која намеравају да пријаве физички преносива средства плаћања приликом преласка државне границе, а са којим ће се након предаје царинском органу поступати на начин како је и објашњено у тачки 1.Б..

2. Ситуација када путник – физичко лице не пријави пренос физички преносивих средстава плаћања у износу од 10.000 евра или више у динарима или страном валути преко државне границе, а надлежни царински орган приликом контроле утврди да преноси износ већи од прописаног

Уколико путник не пријави физички преносива средства плаћања која преко државне границе преноси у износу од 10.000 евра или више у динарима или страном валути, а надлежни царински орган приликом контроле утврди да преноси износ већи од прописаног, Образац пријаве попуниће царински службеник путем рачунара, односно ручно, ако није у могућности да то учини путем рачунара.

Након тога, царински службеник савјује податке из Обрасца пријаве, врши проверу износа новчаних средстава које лице поседује, Образац пријаве оверава својим потписом и факсимилом, при чему један примерак задржава за потребе службе, а други примерак даје физичком лицу (у овој ситуацији путник-физичко лице не потписује Образац пријаве).

Напомињемо да у овом случају царински службеник у Обрасцу пријаве, у рубрици „за службену употребу/for official use only“ заокружује опцију „да“.

У складу са Законом о одузетим физички преносивим средствима плаћања преко државне границе издаје се потврда.

Подаци о непријављеном преносу физички преносивих средстава плаћања преко државне границе достављају се у року од 3 дана од тог преноса Управи за спречавање прања новца. У случају да постоје основи сумње да се у овој ситуацији ради о прању новца или финансирању тероризма надлежни царински орган дужан је да наведе и разлоге за сумњу.

Привремено задржана физички преносива средства плаћања надлежни царински орган депонује на рачун надлежног органа за вођење прекршајног поступка који се води код НБС.

3. Пренос физички преносивих средстава плаћања у износу нижем од 10.000 евра у динарима или страном валути преко државне границе ако постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма

Сходно Закону, уколико надлежни царински орган установи да физичко лице преноси преко државне границе физички преносива средства плаћања у износу нижем од 10.000 евра у динарима или страном валути ако постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, Образац пријаве попуњава царински службеник путем рачунара, односно ручно, ако није у могућности да то учини путем рачунара.

Након тога, царински службеник савјује податке из Обрасца пријаве, врши проверу износа новчаних средстава које лице поседује, Образац пријаве оверава својим потписом и факсимилом, при чему један примерак задржава за потребе службе, а други примерак даје физичком лицу (у овој ситуацији путник-физичко лице не потписује Образац пријаве).

Напомињемо да у овом случају царински службеник у Обрасцу пријаве, у рубрици „за службену употребу/for official use only“ заокружује опцију „да“.

У складу са Законом о одузетим физички преносивим средствима плаћања преко државне границе издаје се потврда.

Подаци о преносу физички преносивих средстава плаћања преко државне границе у износу нижем од 10.000 евра у динарима или страном валути ако постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, достављају се у року од 3 дана од тог преноса Управи за спречавање прања новца.

Привремено задржана физички преносива средства плаћања надлежни царински орган депонује на рачун надлежног органа за вођење прекршајног поступка који се води код НБС.

Скрећемо пажњу да се Образац пријаве, у свакој од напред наведених ситуација, попуњава у два примерка, на начин како је и објашњено у упутству за попуњавање истог (упутство – „Опште информације-General information“, штампано је уз Образац пријаве).

12. ПУТНИЧКИ ПРОМЕТ СА АПКМ

На царински поступак у промету са АПКМ (укључујући и царински поступак у путничком промету), у складу са одредбама „Уредбе о посебним условима за вршење промета робе са АПКМ“, сходно се примењују и одредбе спољнотрговинских, девизних и пореских прописа.

- **Информације о поступку који царински орган спроводи у путничком промету ажуриране су на дан 17.04.2019. године.**